Pestprotocol

Wonderwijs

Openbare basisschool

Inhoud

Voorwaarde voor het beleid

Wat wordt er onder pesten verstaan

Signaleren dat een kind gepest wordt

Activiteiten in het kader van preventie

Als er dan toch gepest wordt

Als het pesten door blijft gaan

Sanctiebeleid

Adviezen en evaluatie

Inleiding

We streven naar een pestvrije school. We vinden dat we er alles aan moeten doen om de aan onze zorg toevertrouwde kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te bieden, zodat ze zich optimaal ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Voorwaarde voor het beleid

Op pestgedrag te kunnen voorkomen en/of aanpakken voldoen we aan de volgende voorwaarden:

- Leerlingen, onderwijzend en niet onderwijzend personeel en ouders zien pesten als een probleem. Het pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het door ouders, leerlingen en anders betrokkenen gemeld wordt bij de leerkracht, zodat we er samen verantwoordelijk voor zijn.
- Stichting OOK wil pesten voorkomen. We zijn preventief bezig en wachten niet op pestproblemen.
- De leerkrachten binnen de stichting kunnen pesten signaleren. De leerkrachten nemen naar aanleiding daarvan ook duidelijk stelling.
- Binnen de stichting praten we niet alleen over pesten, maar passen afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties. Op deze wijze wordt kennis omgezet in vaardigheden om positief met elkaar om te kunnen gaan.
- In de houding van alle medewerkers lezen kinderen af, dat er respect is voor elkaar en voor alle kinderen op alle scholen van Stichting OOK. Wij laten in ons gedrag duidelijk zien wat wij verstaan onder een veilige school.
- Als ouders/verzorgers menen dat één van onze scholen in gebreke is gebleven bij het oplossen van een pestprobleem volgens dit protocol dan kunnen zij onze vertrouwenspersoon inschakelen. Deze maakt melding bij de klachtencommissie die het probleem onderzoekt, deskundigen raadpleegt en het bevoegd gezag adviseert.

Wat wordt er onder pesten verstaan

Als we het over pesten hebben, denken we aan zaken als:

- Buitengesloten worden of genegeerd (doen alsof je niet bestaat).
- Uitgescholden worden vanwege het anders zijn. Bijvoorbeeld kleding, uiterlijk en gedrag.
- Als kinderen zonder reden in elkaar geslagen worden accepteren wij dit niet en zullen er andere regels gehanteerd worden omdat het gaat over lichamelijk geweld of mishandeling.
- Bedreigd worden, bijvoorbeeld dat je in elkaar geslagen wordt als je de volgende keer geen geld, snoep of iets dergelijks meeneemt.

Kenmerken van pestgedrag:

- Pesten gebeurt berekenend, men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
- Pesten is duurzaam; het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig. (stopt niet vanzelf)
- Pesten is een ongelijke strijd: “De pestkop ligt altijd boven”.
- De pester heeft geen positieve bedoelingen; hij/zij wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- Het pesten gebeurt meestal door een groep (pestkop, meelopers en supporters) tegenover een geïsoleerd slachtoffer.

Gevolgen:

- Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als geestelijk) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook een lange nasleep hebben.
- Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen; het herstel verloopt moeizaam.
- Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind.
- De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat; iedereen is angstig en men wantrouwt elkaar; men heeft weinig of geen echte vrienden, men is weinig open of spontaan; men heeft weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

Signalen dat een kind gepest wordt

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Kwetsende opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over huidskleur, haardracht of kleding.
- Isoleren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen accepteren wij niet en zullen er andere regels gehanteerd worden omdat het gaat over lichamelijk geweld of mishandeling.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van het slachtoffer gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Deze lijst kun je nog verder uitbreiden. Je kunt het zo gek niet bedenken of volwassen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen.

Activiteiten in het kader van preventie

Met interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we de voorwaarden voor een pedagogisch klimaat waarin elk kind tot zijn recht komt. Als we daar stap voor stap verbeteringen in aanbrengen, werken we ook aan veiligheid.

<u>Hoe werken we daar in de klas aan?</u>

- De manier waarop we met kinderen omgaan.
- De manier waarop we de kinderen bij de les betrekken hun aanmoedigen, helpen, corrigeren, het gevoel geven dat ze ook fouten mogen maken.
- De manier waarop we rekening houden met verschillen tussen kinderen.
- De manier waarop we het werken in de groep organiseren.

In elke groep worden de afspraken en regels aan het begin van het schooljaar besproken en op papier gezet. De afspraken hangen duidelijk zichtbaar op in het lokaal.

<u>Deze afspraken en regels komen neer op het volgende:</u>

- Je beoordeelt andere kinderen niet op hun uiterlijk.
- Je sluit een ander kind niet buiten van activiteiten.
- Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
- Je scheldt een kind niet uit en je verzint geen bijnamen.
- Je lacht een ander kind niet uit en je roddelt niet over andere kinderen.
- Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
- Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.

- Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar een partij te kiezen.
- Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit, lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht.
- Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan meld je dat bij de leerkracht. Dat is geen klikken!

Aanbod in lessen:

- Onze scholen werken in alle groepen met de methode Kanjertraining
- Daarnaast werken we meet Klasse(n)kracht.
- Signalering van (on)gewenst gedrag.
- De sociaal – emotionele ontwikkeling van kinderen wordt bijgehouden in Kanvas (horend bij de Kanjermethode)
- De klassenoverzichten worden met de IB'ers besproken tijdens de groepsbesprekingen.
- Leerkrachten vinden de afspraken, omgangsregels en het pestprotocol in de klassenmap die in elke groep aanwezig is.

Als er dan toch gepest wordt

Het kan natuurlijk voorkomen dat er ondanks preventieve maatregelen nog gepest wordt. Pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het gemeld wordt door ouders, leerlingen of anders betrokken bij de leerkracht.

Als gezien wordt, of door onderzoek bij vermoeden of horen bevestigd wordt dat er gepest wordt, dan gaan we over tot de volgende aanpak:

De gepeste ondersteuning geven:

- De gepeste serieus nemen. (aangeven dat je actie gaat ondernemen)
- Medeleven tonen, luisteren en vragen (hoe en door wie wordt er gepest)
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert. (wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten)
- Het kind laten inzien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Enz.

De pester stoppen:

- In gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt. Zoeken naar de reden van het pesten.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- Aangeven dat je verwacht dat de pester zich houdt aan de afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn. Ingaan op eventuele sancties zoals binnenblijven, passend strafwerk maken of nablijven tot alle kinderen naar huis zijn.
- Tenslotte afspraken maken over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week in een kort gesprek aan de orde. Waardeer nadrukkelijk positief gedrag.

Meelopers aanspreken:

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij is medeplichtig. Blijft op afstand, doet niets om het pesten te stoppen. Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester omdat hij

bang is om zelf gepest te worden. Deze dingen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Informatie over pestgedrag valt niet onder “klikken”. De groep moet dit duidelijk ervaren. Wijs de groep nog eens op de omgangs- en gedragsregels.

Dossier aanleggen:

- De leerkracht maakt een verslag in ParnasSys over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak.
- Ouders/ verzorgers van de pester en de gepeste worden op de hoogte gebracht van de feiten.

Als het pesten door blijft gaan

Als het pesten doorgaat ondernemen we activiteiten waarbij alle vijf betrokken partijen (de gepeste, de pester, de meelopers, de leerkrachten en de ouders) betrokken worden.

Het vijfsporenbeleid:

1. Hulp aan het gepeste kind:

- Adviezen; probeer bespreekbaar te maken waarom het kind gepest wordt.
- Sociale vaardigheidstraining aanvragen bij GGZ of schoolmaatschappelijk werk door leerkracht in overleg met de ouders.
- Gesprekken met ouders, eventueel samen met het schoolmaatschappelijk werk of directie.
- “Hoe verder” afspraak.

2. Aanpak van het gedrag van de pester.

- Straffend gesprek omdat hij geen veiligheid heeft geboden.
- Mogelijke straffen:
  - Lezen van boeken.
  - Pesttest doen (uitgave NKO) door de intern begeleider.
  - Kind later naar huis laten gaan in overleg met de ouders.
  - Gesprek met ouders/verzorgers over de situatie. Aan hen vragen om aan het probleem een einde te maken. Ouders/verzorgers kunnen niet ontkennen dat hun kind pest. Alle activiteiten worden/zijn vastgelegd. Er volgt eventueel een SOVA training.

3. Probleemoplossende gesprekken door leerkracht eventueel in samenwerking met het schoolmaatschappelijk werk of de directie. Onderzoeken wat de reden voor het pestgedrag kan zijn:

- Weinig aandacht van de ouders.
- Lichamelijk bestraffing door ouders.
- Ouders corrigeren agressief gedrag niet.
- Zelf gepest zijn.
- Reactie op bepaalde smaak-, geur- of kleurstoffen.
- Slecht voorbeeld van ouders of ander volwassenen.
- Blootstelling aan geweld via TV of computerspelletjes.

4. Als de oorzaak enigszins duidelijk is, probeert de leerkracht vervolgens de gevoeligheid van de pester voor wat hij met de gepeste kind uithaalt te vergroten.

5. Maken van een “hoe – verder” afspraak. Aangegeven wat er van de pester wordt verwacht en wat er zal gebeuren als hij verder pest. Indien nodig worden deze afspraken schriftelijk vastgelegd (contract) en ondertekend door de leerling, zijn/haar ouders, de leerkracht en de directie.

- Aanpak van de meelopers.
- Maken van duidelijke afspraken via gesprekken.
- Gemaakte afspraken worden na bepaalde tijd gecontroleerd.
- Contact met ouders/verzorgers.
- Aantekening in het kinderdagboek.
- Leerkrachten (team).
- Gemaakte afspraken doorgeven.
- Collectieve controle op afspraken. Bespreken in bouwvergaderingen.
- Leerkracht moet informatie hebben over achtergrond, signalen, gevolgen, oorzaken en aanpak. (Orthotheek)

Als leerkrachten het probleem niet willen of kunnen zien is de inschakeling van een vertrouwenspersoon mogelijk. Deze kan een klacht indienen bij de landelijke klachtencommissie.

Zoals uit bovenstaande blijkt worden de ouders geïnformeerd en betrokken bij de alle activiteiten om het pesten te stoppen.

Sanctiebeleid

Gedrag

Eenmalig geconstateerd pestgedrag	Gesprek over omgangsregels ingaan op eventuele sancties	Leerkracht
Pesten blijft doorgaan	Straffend gesprek: • Lezen boek over pesten of pestgedrag. • Opstel schrijven over pesten. Gesprek met ouders over pesten.	Leerkracht
Pesten blijft toch doorgaan	Gesprek met: ouders/verzorgers Afspraken over te verwachten gedrag worden schriftelijk vastgelegd en getekend. Straf gaat door.	Leerkracht in overleg met kwaliteitscoördinator en/of directeur.

Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	Schorsing - verwijdering	Directeur in overleg met de directeurbestuurder

Adviezen en evaluatie

<u>Ouders van gepeste kinderen:</u>

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug te komen.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

<u>Ouders van pesters:</u>

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer en benoem ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat

<u>Alle andere ouders:</u>

- Neem ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor andere op te komen.

Leer uw kind voor zichzelf op te komen.